

Dannikeskolans arbete mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Förskoleklass, skola, fritidshem

Läsår
17/18

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning	3
Vår vision	3
Värdegrund	3
Delaktighet och förankring av arbetet och planen	4
Beskrivning av Dannikeskolans arbete mot diskriminering	5
Plan mot kränkande behandling	6
Arbetsgång under året	7
Ansvarsfördelning	8
Analys av gjorda insatser läsåret 16/17	9
Kartläggning och nulägesanalys	10
Främja – förebygga — åtgärda	11
Rutiner för grundskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling	12
Anmälan till huvudman om kränkande behandling	13
Trygghetsteamet	14
Referenser	14

Inledning

Till Dannikeskolan ska alla elever och personal gå med glädje varje dag. Elever och personal skall känna sig trygga och uppleva trivsel. Alla vuxna som arbetar på skolan har ett ansvar att följa planen mot kränkande behandling och arbetet mot diskriminering. Det är också upp till varje pedagog att ge elever och barn förutsättningar att förstå planen samt efterfölja den.

I följande dokument beskrivs hur Dannikeskolan förebygger, förhindrar och åtgärdar kränkande behandling av elever. Vi ser det som skolans viktigaste uppgift att skapa en främjande miljö där alla elever känner trygghet och upplever trivsel för att i sin tur skapa förutsättningar att känna lust att lära och möjlighet att lyckas i skolarbetet.

Denna plan ska vara ett aktuellt och levande dokument och alla medarbetare har ansvaret att vara väl förtrogen med planens innehåll och följa detsamma samt arbeta aktivt med åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling.

Dokumentet omfattar förskoleklass, grundskola och alla medarbetare vid Dannikeskolan.

Vår vision

Dannikeskolan är en skola där alla mår bra och vill varandra väl. Alla ska känna sig trygga, respekterade och tar ansvar för sig själv och andra. Var och en bemöts utifrån allas lika värde.

Värdegrund

- Ingen skall utsättas för diskriminering eller kränkande behandling.
- Alla ska känna trygghet
- Alla ska känna att de utvecklas kunskapsmässigt och socialt
- Vi respekterar allas lika värde
- Vi är rädda om varandra och våran miljö

Delaktighet och förankring av arbetet och planen

Personalens delaktighet

På arbetsplatsträff (hädanefter APT) en gång i månaden träffas personalen och arbetar med att följa upp och se över årsplanen som innefattar likabehandlingsarbetet. Personal får information om kamratstödjarnas arbete av likabehandlingsarbetet och ges möjlighet och uppmuntras att vara delaktiga i planeringen. Varje lärare får sedan om det behövs anpassa och ändra uppdraget så det passar dennes elevgrupp. Lärare har också ansvaret i att genomföra en trygghetsvandring med sina elever. Personalen har ett grundläggande ansvar i att själva efterfölja arbetet och planen.

Elevernas delaktighet

Eleverna vid Dannikeskolan görs delaktiga genom den trygghetsvandring som genomförs vid varje terminsstart. Syftet med trygghetsvandringen är att göra en nulägesanalys av arbetsmiljön. Varje klass utser också kamratstödjure som regelbundet träffar likabehandlingsteamet på Dannikeskolan. Utifrån diskrimineringsgrunderna ges kamratstödjarna uppdrag som de sedan får i uppgift att i samråd med läraren genomföra i klassen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid föräldramöten får vårdnadshavare information om arbetet mot diskriminering och planen mot kränkande behandling och får då också möjlighet att framföra åsikter eller synpunkter kring arbetet. Via föräldrarådet engagerar rektor vårdnadshavarna i likabehandlingsarbetet.

Förankring av planen

Personalen blir kontinuerligt förankrade genom APT.

Planen förankras hos eleverna genom kamratstödjarträffar och trygghetsvandring.

Vårdnadshavarna får information om arbetet genom föräldramöten, skolrådet samt skolans hemsida.

Beskrivning av Dannikeskolans arbete mot diskriminering

Med aktiva åtgärder menas ett främjande och förebyggande arbete för att motverka diskriminering och på andra sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett **kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder**.

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

- Direkt diskriminering vilket innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.
- Indirekt diskriminering är när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer enligt de sju diskrimineringsgrunderna ovan.
- Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.
- Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet. För att omfattas av diskrimineringslagen måste det kränkande agerandet ha samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna.
- Sexuella trakasserier är trakasserier som är av sexuell natur.
- Instruktioner att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning att diskriminera någon annan.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheten är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Arbetet med aktiva åtgärder innefattar fyra steg:

- Undersökning
- Analys
- Åtgärder (inklusive tidsplanering)
- Uppföljning

Undersökningen har som syfte att inventera eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för elevers lika rättigheter och möjligheter. Det kan vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer. Undersökningen ska göras på ett generellt plan t.ex. genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument men även attityder och normer.

Analysen innebär att analysera de i undersökningen upptäckta riskerna och hindren.

Åtgärda innebär att genomföra de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, mot bakgrund av undersökningen och analysen. Åtgärderna ska motsvara faktiska behov. Åtgärderna ska tidsplaneras och likabehandlingsgruppen anger vem som är ansvarig för att genomföra åtgärderna.

Det sista steget är följa upp och utvärdera de 3 första stegen. När det är klart ska de erfarenheter som arbetet har gett gå att använda i steg 1 (undersökningen) i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

Plan mot kränkande behandling

Målet är att alla ska känna sig trygga och trivas i skolan varje dag.

Som elev ska du alltid ha en vuxen att gå till när du eller en kamrat blir utsatt för någon form av kränkande behandling. Du ska bli lyssnad till. Skolans plan mot kränkande behandling och vårt dagliga arbete ska tydligt visa att vi tar avstånd från alla former av kränkande behandling samt på ett tydligt sätt visar hur vi arbetar med dessa frågor och hur vi utvärderar vårt arbete.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering, kränker en persons värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Arbetsgång under året

Augusti

- Genomgång av skolans ordningsregler.
- Genomgång av planen med skolans elever och personal.
- Val av kamratstödjure i klasserna.

September

- Presentation av planen vid föräldramöte.
- Kamratstödjarträff + uppdrag som rör diskrimineringsgrunderna.
- Trygghetsvandring.

Oktober

- Analys av trygghetsvandring under APT.
- Kamratstödjarträff + uppdrag som rör diskrimineringsgrunderna.

November

- Utvecklingssamtal.

November/ December

- Kamratstödjarträff + uppdrag som rör diskrimineringsgrunderna.

Januari/ Februari

- Kamratstödjarträff + uppdrag som rör diskrimineringsgrunderna.

Mars/ April

- Kamratstödjarträff + uppdrag som rör diskrimineringsgrunderna.

Maj

- Året enligt arbetsgången och planen utvärderas.
- Planen revideras

Juni

- Planen fastställs inför kommande läsår på arbetsplatsträff och går igenom med medarbetare.

Ansvarsfördelning

Rektor ansvarar för:

- Att planen för att motverka kränkningar följs upp och revideras årligen.
- Att medarbetarna kompetensutvecklas.
- Att planen aktualiseras och diskuteras så att alla medarbetare är medvetna om innehållet och vad som gäller.
- Att stödja medarbetarna i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet.
- Att anmäla till huvudmannen om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling.
- att informera nyanställda och föräldrar om skolans arbete för att motverka kränkande behandling.

Medarbetaren ansvarar för:

- Att reagera och agera kraftfullt mot alla former av kränkande behandling.
- Att alla elever känner till innehållet i skolans plan mot kränkande behandling.
- Att anmäla till skolans rektor och Trygghetsgruppen om någon upplever sig kränkt eller utsatt för trakasserier.
- Att anmäla till skolans rektor om elev är, eller känner sig, kränkt av vuxen.

Trygghetsgruppen ansvarar för:

- Att på delegation från rektor skyndsamt utreda omständigheterna då en någon anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling.
- Att i enlighet med planen mot kränkande behandling arbeta med aktuella ärenden.
- Att träffas regelbundet för att gå igenom den aktuella situationen på skolan.
- Representanter från Trygghetsgruppen informerar i arbetslagen.

Analys av gjorda insatser läsåret 16/17

Efter kartläggningen läsåret 15/16 framkom följande riskfaktorer:

1. Eleverna var rädda för att få bollar i huvudet när de går förbi. De yngre eleverna upplever att de inte får vara med och har möjlighet att få bollen.
2. Korridorerna upplevdes som otrygga.
3. Det uppstod bråk vid skolbussarna.
4. Trygghetsenkäter hade inte genomförts.

Åtgärder och analys

1. Regler för fotbollsplanen finns numera uppsatta och eleverna uppger inte längre att de känner otrygghet. Personal vittnar om att det är lugnare dels på grund utav reglerna som satts upp och implementerats men också därför att rasterna lagts om.
2. Lärarna släpper numera klasserna växelvis och problemet med otrygghet i korridorerna har upphört.
3. Situationen vid skolbussarna krävde ingen insats den aktuella terminen utan bråket upphörde.
4. Trygghetsenkäter har fortfarande inte genomförts och personalen vid Dannikeskolan ser inte ett behov utav det för tillfället. Utvecklingssamtal, föräldraråd och klassråd svarar för den eventuella luckan som kan uppstå till följd av att trivselenkäter inte genomförs.

Kartläggning och nulägesanalys

Utifrån kartläggning och nulägesanalys via trygghetsvandring i September 2017 kommer följande områden att ha prioritet under läsåret 17/18

Riskfaktorer	Mål	Åtgärder	Ansvarig
Elever känner sig otrygga i omklädningsrummen och har en rädsla för att andra skall komma in.	Elever skall känna sig trygga i omklädningsrummen.	En vuxen vistas mellan de olika omklädningsrummen under omklädning.	Varje enskild klasslärare samt idrottslärare.
Elever upplever en otrygghet på vissa toaletter till följd av bristande låsfunktion.	Eleverna skall känna sig trygga på skolans toaletter.	Vaktmästare ser över de aktuella låsen och återgäldar problemet.	Vaktmästare.
Elever upplever en otrygghet vid väntan på bussen därför att den ibland kör nära.	Eleverna skall känna sig trygga under väntan på bussen.	Vaktmästare drar en linje bakom vilken eleverna skall stå när de väntar på bussen och bussbolaget underrättas om nuläget.	Vaktmästare och administratör.
Personal ser ett behov av en ökad förståelse för olika kulturer, seder och bruk samt att hitta strategier för att hantera kommunikations-svårigheter till följd av språkförbistringar.	En ökad förståelse för varandra på skolan och ett intresse för andra kulturer.	Temadagar på temat och ett kontinuerligt arbete i klasserna.	All personal.

Främja – förebygga — åtgärda

Främjande arbete

- Syftar till att förstärka respekten för allas lika värde.
- Främjande arbete bedrivs utan förekommen anledning och riktas mot alla elever på skolan.
- Är en naturlig del i det dagliga arbetet.

Så här arbetar vi främjande:

Utgångspunkten för vårt arbete är skolans värdegrund.

- Gemensamma aktiviteter för hela skolan med blandade åldersgrupper
- Klass- och elevråd med återkommande dialog kring hur andan är i klasserna
- Vuxna rastvakter ute på rasterna.
- Uppmuntra gott språkbruk och att visa hänsyn mot varandra genom dagliga samtal

Förebyggande arbete

- Syftar till att avvärja risker för kränkande behandling.
- Omfattar områden som i en kartläggning av verksamheten identifieras som riskfaktorer

Så här arbetar vi förebyggande:

Läsåret inleds med att skolans arbete mot kränkningar aktualiseras. Planens innehåll förankras med personal, elever och föräldrar.

- Schemalagd rasttillsyn
- Trygghetsvandringar
- Bestämda platser i klassrum och matsal

Åtgärdande arbete

- Så snart någon i verksamheten fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling ska omständigheterna kring detta utredas.
- Utifrån utredningen vidtas åtgärder i enlighet med skolans och Borås stads rutiner vid kränkande behandling.

Rutiner för grundskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Dessa rutiner gäller för grundsärskolan, grundskolan, förskoleklass, fritidshemmet och korttidstillsynen.

Riktlinjer gällande dokumentation och arbete mot diskriminering samt plan för arbetet mot kränkande behandling av barn och elever.

Enligt Skollagen 6 kap 8 § ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Diskrimineringslagen 2 kap finns skrivningar gällande barn i utbildning om *Diskrimineringsförbud* (5§) och *Skyldighet att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier* (7§). Dessutom föreskrivs i 3 kap 1 § *Aktiva åtgärder* är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. *Lag (2016:828)*.

Aktiva åtgärder:

I Diskrimineringslagen 3 kap 2 § står följande ”Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

1. undersöka om det finns risker för diskriminering, inklusive trakasserier och sexuella trakasserier, eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3. *Lag (2016:828)*.

I 3 kap 3 § framgår att ”Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt. *Lag (2016:828)*.” Arbetet ska genomföras och dokumenteras löpande.

Stöd i arbetet finns i Skolverkets *Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling* (2012) på DO:s webbsida <http://www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar/>.

Rektors ansvar:

- Upprättad plan gällande arbetet med kränkande behandling sparas digitalt på gemensam domän, Pingpong.
- Att rutinerna för ”Anmälan av kränkande behandling till huvudmannen” är väl kända av anställda på enheten.
- Att dokumentation (kravet på likabehandlingsplan är borttaget 2017-01-01) gällande det fortlöpande diskrimineringsarbetet sparas på gemensam domän.
- Att dokumentationen omfattar alla de fyra stegen som framgår under rubriken ”Aktiva åtgärderna”.

_____skolan

Anmälan till huvudman om kränkande behandling

(Anmälan ska alltid göras då elev upplevt sig kränkt)

Skollagen 6 kap 10 §

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn.

En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Anmälan om kränkande behandling fylls i digitalt och dokumentet sändes omgående via e-post till respektive verksamhetsområdes Verksamhetsutvecklare.

Kränkning Fysisk   Text   Psykosocial   Verbal

Datum då utredningen påbörjats	Uppgiftslämnare:
---------------------------------------	-------------------------

Kränt elev/elever (för- och efternamn)	Klass	Inblandad elev/elever (för- och efternamn)	Klass

Kort beskrivning av händelse:

Datum:.....

Redovisning av utredning:

Trygghetsteamet

Namn:	Nummer:	Mail:	Befattning:
Kerstin Koivisto	+46 721600517	kerstin.koivisto@boras.se	Rektor
Maja Landin	+46 738134508	maja.landin@boras.se	vik.likabehandlingsansvarig
Maria Schürer		maria.schurer@edu.boras.se	Ord. Likabehandlingsansvarig
Viola Leander	0321-600 24		Skolkurator

Referenser

- Skolverkets allmänna råd 12:1274, Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- Skollagen 2010:800
- Diskrimineringslagen 2008:567
- Diskrimineringslagen (2016:828) 3 kap Aktiva åtgärder